

Світлана БАБУШКО

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри туризму
Національного університету
фізичного виховання і спорту України (Київ)
sbabushko@uni-sport.edu.ua

ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ ІІІ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Стрімкий розвиток технологій, що має місце сьогодні, сприймають як Четверту індустріальну революцію. Вона проникла у всі сфери життєдіяльності людини. Тож нині нікого не дивує абревіатура ІІІ. Всі розуміють, що це штучний інтелект, тобто розроблена на основі комп'ютерного забезпечення симуляція, що покликана діяти як людина. ІІІ часто ще називають «машинним інтелектом». Проте це не означає, що штучний інтелект спрямовано на створення «всезнаючої» машини чи робота, який здатний вирішити будь-яку проблему [1, с. 4]. Натомість, його завдання полягає у створенні такої комп'ютерної системи, що здатна виконувати дії, які зазвичай потребують людського інтелекту.

Одним із ефективних застосувань ІІІ є процес навчання, зокрема у вивченні іноземної мови. ІІІ починають активно використовувати в якості інструктора з мови, мовного репетитора, співрозмовника, персонального тьютора. Широкий спектр ролей ІІІ зумовлений його здатністю легко виконувати різні когнітивні завдання. Можливості ІІІ у вивченні іноземної мови настільки великі, що навіть з'явилися побоювання, що незабаром не потрібні будуть вчителі іноземних мов. Їх повністю може замінити ІІІ.

Проте більшість науковців і практиків все ж притримуються думки, що ІІІ не зможе повністю замінити вчителя. А от переваги, які він приносить у навчання потрібно використовувати по максимуму.

Однією з основних переваг ІІІ є вдале поєднання можливостей для розвитку англомовної та цифрової компетентності користувача. Насамперед, ІІІ допомагає відібрати та організувати подання матеріалу. Крім того, він урізноманітнює методи навчання, а також підбирає такі, що відповідають іншомовному рівню учня та стилю його навчання. Варто відзначити й персоналізований підхід та методики оцінювання. Це лише кілька основних переваг, що вже отримали схвалення від учителів англійської мови як іноземної та активно впроваджуються в освітній процес. На жаль, поки що не всі

вчителі використовують можливості ІІІ для навчання. Рівень обізнаності вчителів іноземних мов, втім, як і інших, є поки що доволі низьким. Тому очевидним стає потреба демонструвати переваги використання ІІІ в освіті та давати практичні поради його застосування, зокрема і через наукові та науково-популярні публікації. З огляду на викладене, метою публікації є висвітлення тих переваг, що ІІІ надає у вивченні англійської мови як іноземної.

Аналіз наукової літератури з цієї проблематики дозволив виокремити і систематизувати кілька основних переваг використання ІІІ у вивченні англійської мови як іноземної.

Максимізація ефективності навчання англійської мови. ІІІ пропонує платформу відтворення реальних симуляцій для розмов англійською мовою, що допомагає тим, хто її вивчає, покращувати не лише навички усного мовлення та її розуміння, але й навички писемного мовлення. Той матеріал, що пропонує ІІІ, містить цінні, а головне аутентичні та реальні знання про культуру та життя англосовітних країн, що створює ефект залученості до сьогоденного життя та мотивує до вивчення живої англійської мови, якою послуговуються носії мови.

Створення англосовітного середовища. Окрім аутентичних знань про сьогоденні реалії, ІІІ створює англосовітне середовище, що дозволяє зануритися в нього та одночасно задіяти зорові, слухові, когнітивні здібності тих, хто вивчає мову. Таке занурення є подібним до реального життя серед носіїв мови, тому, безперечно, здатність ІІІ створити англосовітне оточення істотно покращує процес вивчення англійської мови.

Індивідуальний підхід. Оскільки навчальне програмне забезпечення на основі ІІІ, що пропонується, є доброзичливим і клієнто-орієнтованим, його легко адаптувати під індивідуальні потреби. Відтак, кожен користувач підбере те, що потрібно та цікаво саме йому/їй. Іншими словами, ІІІ здатний задовольнити навчальні потреби найбільш вимогливого споживача. Він підтримує різні стилі навчання, дозволяє користувачу навчатися в тому темпі, який найбільше підходить йому/їй, повторювати матеріал стільки разів, скільки це потрібно, повертатися до пройденого чи рухатися далі за бажанням.

Таким чином, урахування вимог тих, хто навчається, робить процес вивчення мови ефективним і мотивованим. Варто зазначити, що враховуються не лише потреби тих, хто навчається, але й тих, хто викладає англійську мову. Причому, теж індивідуально, під кожного учителя. Тож ще одна перевага використання ІІІ для вивчення англійської мови як іноземної полягає в *персоналізації потреб* учителя та учня.

Якісний контент. За допомогою ШІ створюються ефективні інструменти навчання та викладання, що охоплюють усі види мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння, читання та письмо. За допомогою ШІ споживач отримує якісно підготовлені навчальні та навчально-методичні матеріали.

Негайний зворотний зв'язок. Навчальні програми з вивчення англійської мови на основі ШІ дозволяють отримувати швидкий зворотний зв'язок, що у процесі вивчення іноземної мови є надзвичайно важливим. В освітніх системах на основі ШІ його можна використовувати для вимірювання та інтерпретації вхідних даних відповідно до вимог тих, хто вивчає мову, зокрема, таких як «оцінювання, огляди, перехресна перевірка та поглиблені презентації» [2, с. 22]. Це дозволяє всебічно оцінити прогрес у вивченні мови, динаміка успішності користувача.

Підсумовуючи, зазначимо, що навчальні програми на основі ШІ набувають все більшої популярності завдяки описаним вище перевагам. Зростання кількості цифрових навчальних платформ робить процес вивчення англійської мови простішим, а головне – цікавим, інтерактивним, захоплюючим. ШІ здатний виконувати завдання, які людям інколи важко виконати, до прикладу миттєво визначити, наскільки покращилися іншомовні здібності того, хто вивчає іноземну мову. Технологія ШІ є легкодоступним, дієвим інструментом для вивчення розмовної, так-званої «живої» англійської мови. Масштаби використання ШІ є глобальними, ці технології використовуються у всьому світі.

Разом з тим, потрібно пам'ятати, що існують і певні ризики, пов'язані з використанням ШІ в навчанні та викладанні. Тому до використання ШІ потрібно підходити виважено, раціонально використовувати його переваги та уникати можливих ризиків.

Рамки публікації не дозволяють глибше розкрити цю тему, однак є чудові перспективи для подальшого вивчення та популяризації кращих практик використання ШІ з метою вивчення англійської мови як іноземної, зокрема у закладах вищої освіти та вивчення англійської мови за професійним спрямуванням.

Література:

1. Joshi, A. V. Machine Learning and Artificial Intelligence. Switzerland AG: Springer Nature, 2020. 262 p.
2. The Role of Artificial Intelligence Technology on English Language Learning: A Literature Review / Z. N. Ghafar et al. Canadian Journal of Language and Literature Studies. 2023. Vol. 3(2). P. 17–31. DOI: 10.53103/cjlls.v3i2.87